

TÁMOP-3.3.7-09/1-2010-0006

„Minőségi oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében.”

Projektgazda:
tiszafüredi Kovács Pál Művelődési Központ

A projekt megvalósulásának ideje:
2012.02.01. - 2013.07.31.

Fateknőtől a computerig

SZÉCHENYI TERV

„Kézműves az, ki számszámokkal készíti tárgyait. Ősi technikát, hagyományokat ápolva, korunk igényeihez igazodva igyekszik valami szépet, hasznosat, maradandót alkotni.”

Köszöntő

Köszöntöm Önöket a Kovács Pál Művelődési Központ „Fateknőtől a computerig” című programjának bemutatása alkalmából. Kiadványunkat azért hoztuk létre, hogy tájékoztassuk Önöket egy olyan képzési programról, amelynek gyökerei századokra nyúlnak vissza, és amelyeket XXI. századi ismeretekkel egészítettünk ki.

A leghátrányosabb helyzetű kistérségek (ilyen a tiszafüredi kistérség is) több, egymást erősítő társadalmi-gazdasági problémával küzdenek: a népesség csökkenése, a roma népességnek az országos átlagot meghaladó aránya, szociális és foglalkoztathatósági problémák, közszolgáltatások alacsony színvonala, magas munkanélküliség, mind egymással szorosan összefüggenek. Sokan érzik ma ennek hatását.

A tervezett projekt a helyi igényekre és adottságokra építve segíti elő a kistérség felzárkózását azáltal, hogy helyzetbe hozza a települések hátrányos helyzetű lakosságát. Ezeket figyelembe véve háromféle képzési programot alakítottunk ki. A jelentkezők egy része egy-egy népi kézműves mesterség alapfogásait sajátíthatják el, másik részük pedig számítástechnikai, informatikai alapismeretek birtokába kerülhetnek. A projekt különlegesége, hogy a résztvevők harmadik csoportja (50 fő) mind a kétféle képzésben részt fog venni.

A kiválasztott népi mesterségeknek hagyományai vannak, évtizedeken át, sokaknak jelentett megélhetést. A szükséges alapanyagokat a természet helyben biztosította, ill. biztosítja, a mesterségek nagyobb része kevés eszközigénnyel bír. A résztvevők a képzések hatására a munkaerő piacon jobban érvényesülhetnek, önálló megélhetési vagy mellékkereseti lehetőséghez juthatnak. Kistérségünkben az egyre erősödő turizmus kiegészítő

szolgáltatása lehet a helyi népművészeti termékek forgalmazása.

Számítástechnikai ismeretek birtokában javul a helyi aktív korú népesség elhelyezkedési esélyei, lehetőségei. A turizmusból élők magasabb színvonalú szolgáltatást nyújthatnak, az előállított termékeknek nagyobb piaca lehet.

A saját kezével alkotott tárgy látványa csodaként hat az önbecsülésre, magabiztosságra és újabbnál újabb cselekvésre, alkotásra ösztönöz. Modern világunkban az olcsó tömegcikk, műanyagtermékek elárasztanak minket. Az ember és a természet kapcsolata háttérbe szorult.

Hisszük azt, hogy a népi kézműves mesterségek alapjainak megismerése révén, az elsajátított ismeretek birtokában előállított egyedi termékek, eszközök, később alkotások piacra jutása megkönnyíti a családok életét.

A képzéssel egy időben feladatunk a mentorálás, tanácsadás, pályorientáció, a lehetőségek, az információk személyre szabott megbeszélése.

A projekt várja a pedagógusokat és a közművelődésben dolgozókat is, akik a megszerzett ismereteket továbbbíthatják a felnövekvő generációnak.

A kiadvány közreadásával az a fő célunk, hogy Önök, akik részt kívánnak venni ebben a programban, kellő információval és inspirációval jelentkezheszenek.

Tegyük hát bátran:

”A világ utat enged annak, aki tudja merre tart.”

/Ralph W. Emerson/

Tiszafüred, 2012. február

Nagy Csaba
projektmenedzser

Nemezelés

„A nemez megállítja az időt, időtlen.”

A képzés
időtartama:
70
óra

A nemez a legősibb textilanyag, amit gyapjúból erős gyúrással, víz segítségével a „nemezeléssel” kapunk. Hazája Közép-és Belső Ázsia. Az itt élő nomád népeknek a legrégebbi idők óta kedvelt állata a juh, (minek következtében) közmondássá vált, hogy „a juhnak arany lába van, és ahová lép azt a földet megaranyozza.” Időszámításunk előtt három ezer táján már mindent tudtak róla, amit ma is tudunk. Napjainkban újra felfedezzük a nemezt: ékszereket, játékokat, faliszőnyeget, takarót, tarsolyt, kesztyűt, papucsot, sapkát, mobiltartót, szemüvegtekot készíthetünk belőle. Egy nemezéből készült tárgy melegséget, nyugalmat hoz gazdájának.

Teknővájás

„A fa lelke átmegy a kenyérbe.”

A képzés
időtartama:
150
óra

Az ipari technológia fejlődése révén majdnem feledésbe merült, de régebben nagy hagyománnyal bíró tevékenységnek számított. „Jó tekenő nélkül szinte üresnek látszik a ház” mondták a régiek. Ősi cigány foglalkozás volt, az ún. teknővájó (balajári) vagy kanalas cigányok foglalkoztak fafaragással. Leginkább jegenyenyárt használtak fel: az ártéri erdőkben, tópartokon növekvő fafaj pont eléggé nedves és ruganyos, ugyanakkor strapabíró is ahhoz, hogy formázní lehessen és kiszolgáljon egy családot. A mesterség gyakorlásához kevés szerszám szükséges: faragó balta, kapics és vonókés.

A biotáplálkozásnak köszönhetően reneszánszát éli a hagyományos teknő (kovászoló, dagasztó) és melence. Az emberek rájöttek arra, hogy az otthoni kenyér ízezebb, mint a bolti, a házi sütésűről pontosan tudják, mi van benne. A kisebb méretű teknők és fatányérok mellett a rönkbútor vásárlási kedve is egyre növekszik. A XXI. sz. embere szívesen veszi körül magát fából készített tárgyakkal.

Rongyszőnyegkészítés

A rongyszőnyegkészítés kitűnően alkalmas olyan személyek foglalkoztatására, akiknek jó közérzetükhöz, lelki egyensúlyukhoz, rehabilitációjukhoz létfontosságú valamilyen sikerélményt adó értelmes munkavégzés. A szövés könnyen megtanulható, különösebb erőfeszítést nem igényel. Az alapanyag olcsón beszerezhető. Az előállított termékek: rongyszőnyeg, falvédő, lábtörölő, tarisznya, díspárnahuzat stb. kiegészítő kereseti lehetőséget biztosít.

A képzés
időtartama:
150
óra

A képzés
időtartama:
150
óra

Vesszőfonás

**„Ez a munka kreativitásra készítet,
türelemre, a természet tisztelőtére.”**

A vidéki ház jellegzetes elemei a vesszőből font kerítés, bútorok, használati tárgyak. Ősi mesterség termékei ezek, melyek méltán maradtak fent napjainkig. Hazánkban leggyakrabban fűz, nyír- és mogoró vesszőből dolgoznak. Lehet nyersen vagy hántoltan felhasználni. Sokszor a hántolást főzéssel érik el, amely eljárás során vöröses árnyalatot kap a vessző.

A durvább munkájú, hámozatlan vesszőt használó kaskótest a falusi lakosság házi munkaként végezte, a hámozott vesszővel dolgozó, finomabb kivitelre törekvő kosárfonást a háziiparban dolgozó mesterek művelték. A kosárfonók kiváló kézügyessége és kreativitása lehetővé teszi, hogy ez a népi mesterség a mai modern világban is nélkülözhetetlen, keresett termékeket alkosson. Szinte nincs olyan háztartás ahol ne lenne vesszőből készült kas, kosár, fonott tálca, virágtartó, szennyes tartó, láda, bútor, kerti dísz.

A képzés
időtartama:
200
óra

Kerámiakészítő

**„Az agyaggal való bánásmód ősidőkre tekint vissza,
nincs eleje és nincs vége, végtelen lehetőséget nyújt.”**

Az agyagművesség az agyagot feldolgozó szakmák összessége. Termékeivel már az emberi kultúra legkezdetlegesebb fokán találkozunk, a lehető legteljesebb képet nyújtja a kézművességtől az iparművészetig terjedő fejlődésről. Mázatlan és mázas cserépedények (tányérok, korsók, fazekak, butellák stb.), domborművek, szobrocskák, csempék tartoznak ide. Az alkotás-legyen az egyszerű edény, vagy dísztárgy, szobor- elárulja, tükrözi készítője lelki világát, személyiségét.

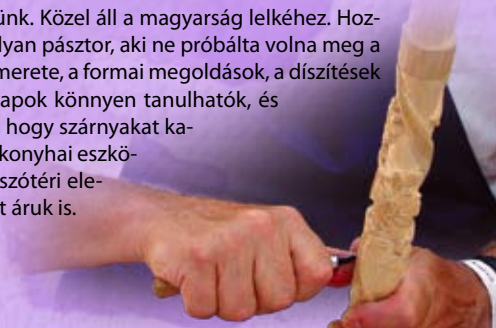

A képzés
időtartama:
70
óra

Faművesség

„Ne csak jó, hanem szép is legyen.”

A fafaragás az egyik legősibb önkifejező tevékenységünk. Közel áll a magyarság lelkéhez. Hozzá tartozott ez valamikor a falusi élethez, ritka volt az olyan pásztor, aki ne próbálta volna meg a fafaragást. A természettel való együttélés, a faanyag ismerete, a formai megoldások, a díszítések pásztorművészetünk különleges világát tükrözi. Az alapok könnyen tanulhatók, és akiben van egy kis érdeklődés nagyon hamar úgy érzi, hogy szárnyakat kapott. Az elkészített termékek igen sokfélék lehetnek. A konyhai eszközök, a lakásdíszek, az eszteregált tárgyak, a bútorok, játészóteri elemek nem csak használhatók, hanem szépek és keresett áruk is.

Csuhé és ajándéktárgy készítő

A képzés időtartama:
120 óra

„Elvárászol ez az anyag, melyet víz segítségével élővé lehet tenni.”

A kukorica csuhéját, vagyis a csövet borító leveleket sokféleképpen lehet használni. Székeket, díkokat fonnak vele, lábtörölt, papucsot, szatyrot, kenyérkosarat készítenek belőle. Aprólékos munkával különféle ember és állat figurákat, virágokat, vázákat varázsolnak elő. A csuhé örömet tud adni és teremteni, természetes módon a természet erejével. Ezek a természetes alapanyagú tárgyak világszerte divatban vannak, ráadásul egy olyan természetes hulladékhasznosításról van szó, amelyből szívet melegengető használati és dísz tárgyak készülnek.

A képzés időtartama:
120 óra

Vályogvetés

„Az önfenntartás, öngondoskodás része ez a tudás.”

Az emberiség egyik legrégebben használt építési anyaga a vályog. Környezetbarát: helyben beszerezhető, sem az előállítás, sem a szállítással nem terheli a környezetet, elbontás után is visszaforgatható a természetbe. A vályog olcsó, hőtárolási és hangszigetelési tulajdonságai jók, a legnagyobb „sajátmunka” befektetését, tehát pénzmegtakarítást

tesz lehetővé, alakíthatósága szinte korlátlan. A magyar népi építészetben előkelő helyen áll a vályogépítészet, egyes becslések szerint a mai napig a hazai lakóépületek egynegyede vályog. Így a mesterség felélesztése segítheti a vályogházak karbantartását, felújítását, esetleges bővítését, a lakhatási körülmények javítását. A vályogtégla előállítása egyszerű munkafolyamatokból áll, nehéz fizikai munka, kevés szerszám szükséges hozzá.

Az ökoépítészet egyre nagyobb teret nyer hazánkban. A magas gázárak mellett a vályogépületek, tapasztott kályhák, kemencék már nem csak divatból épülnek.

Száraztésztakészítő

A képzés időtartama:
80 óra

Régi hagyomány a tésztakészítés, hiszen szinte minden házhoz tartozott baromfiudvar és az összegyűjtött tojásból készítették a házi tésztákat, egy-egy ilyen alkalommal több kilónyi készült, melyet jól tudtak hasznosítani azokon a napokon mikor kevesebb idő maradt a főzésre vagy nem volt tojás. A száraztészta hosszú ideig elállt, mindig kéznél volt, a pástyor ember is könnyedén elkészítette ebédjét. Tésztakészítésnél családtagok, szomszédok is összegyűltek, lakodalmakon, keresztelőkön nagy gondot fordítottak a szép csigatészta készítésére.

A képzés
időtartama:
70
óra

Szőnyegszövő

„Szövés közben megnyugszik a lélek, kisimulnak a gondolatok.”

A szövés az emberiség legrégebbi mesterségei közé tartozik. Régen lányok, asszonyok télen szőttek egészen pünkösdig. Akkor ez természetes volt, hogy majdnem minden lány tudott szőni. A lakás szőtteseit mindenki saját maga készítette el: terítőket, falvédőket, szőnyeget, kendőket, tarisnyákat, díspárnákat, faliképeket. A szövött textiliák kézzel készítése napjainkban ismét reneszánszát éli, ugyanis az emberek szívesen veszik körül magukat természetes anyagból kézzel készített tárgyakkal.

Bőrműves

„A mives, mesteri munkában benne rejlik alkotója szíve, lelke”

A bőrt ősidők óta alkalmazzák legkülönbözőbb célokra. Készítettek belőle bőrpajzsot, lábbelit, ruhát, övet, tarisnyát, tarsolyt, táskákat, ostort, lószerszámot, ékszereket. A bőr használhatóvá tétele hosszadalmas folyamat: a nyersbőrt elő kell készíteni, majd következik a cserzés, melynek többféle típusa van. A bőrmunkák legtöbbet alkalmazott díszítései a rátét, varrás, domborítás, festés és fonás amely után a bőrtárgy elnyeri végső formáját, szépségét.

A képzés
időtartama:
150
óra

Textil-ajándéktárgy készítő

„Játék, munka, lazítás, elmélyülés, alkotás, önfejlesztés, önmegvalósítás, és sok-sok szeretet.”

Különbéféle textilanyagokból, anyagmaradékból, bélé anyagból, fonalak, gombok, szalagok, zsinórok felhasználásával többféle dekorációs és használati tárgyakat készíthetünk. Gyerejátékok, takarók, párnák, ajándékszákok, táskák, lakásdíszek faliképek kerülhetnek ki az ügyes kezek munkája alól. Az alapfogások könnyen elsajátíthatók, ami után sokféle kézimunka technikát lehet mesteri fokra kifejleszteni. Ide tartozik pl. a szabás-varrás, hímzés, magyar népi hímzés, gobelinhímzés, foltvarrás, rátétmunka. Az elkészített tárgyakkal otthonosabbá tehetjük környezetünket, egy kedves ajándéktárggyal örömet szerezhetünk ismerőseinknek, de nemcsak kreatív hobby, hanem jövedelmező foglalkozás is lehet.

A képzés
időtartama:
120
óra

Falusi Vendéglátó

„Műveli és tanítja a hagyományokat.”

A képzés
időtartama:
70
óra

A falusi vendéglátó a turizmusban résztvevők számára szállást, étkezést és a ház körüli munkában részvételi lehetőséget biztosít. Információt nyújt a helyi nevezetességekről, népszokásokról. Az ellátásban felhasználja a saját előállítású mezőgazdasági termékeit. Megszervezi a vendégek igény szerinti szabadidős tevékenységét, szállítását. Lehetőség szerint gasztronómiai bemutatókat, programokat szervez. Hagyományos, tájjellegű ételeket készít.

A képzés
időtartama:
60
óra

IT képzés

„Több tudás, több esély.”

Mai modern világunkban a számítástechnika hihetetlen gyorsasággal fejlődik. Az információáramlás szabadsága és jelentősége óriásira nőtt. A digitális írástudás napjainkban már elengedhetetlen feltétele annak, hogy lépést tartsunk azzal a fejlődéssel, ami korunkat jellemzi. Ebben nyújt segítséget ez a program, amelynek keretében 120 fő, hat csoportban kezdheti meg tanulmányait. A képzést egy szintfelmérés előzi meg, ami alapján kialakításra kerül a törzstananyag, illetve a tanulócsoporthoz.

Ez a tanfolyam megtanítja a számítástechnika alapjait, az internethez való kapcsolódást, a weblapok böngészését, a webhelyeken való navigációt, a keresőprogramok használatát, illetve azt, hogyan lehet másokkal e-maileket váltani. Megismerteti a szövegszerkesztést és a táblázatkezelést. Nagyobb bizalommal használhatja a számítógépeket, ugyanis ismerni fogja a számítógép biztonságát és az Ön személyes adatait fenyegető kockázatokat és fenyegetéseket, illetve a velük szembeni védekezést.

„Amiben az ember hinni tud,
azt meg is tudja valósítani.”
(Napoleon Hill)

Mit nyújt a program a résztvevőknek?

- 1. A tanfolyam sikeres elvégzése olyan informatikai alaptudást ad, melynek birtokában:**
 - javulhat a munkaerőpiacon az elhelyezkedés lehetősége,
 - színvonalasabbá válhat a turizmusból élők szolgáltatása,
 - növekedhet a saját kézműves termékek piaci megjelenése, értékesítése,
 - könnyebbé válhat az információhoz jutás, annak feldolgozása, továbbadása,
 - megteremtheti az alapot az élethosszig tartó tanulásnak, hiszen folyamatos továbbképzési, fejlődési lehetőséget biztosít.
- 2. Egy-egy népi mesterség megismerését, az alapfogások elsajátítását, amely:**
 - önálló megélhetési vagy mellékkereseti lehetőséget teremthet,
 - javíthatja a munkaerőpiacon az elhelyezkedés lehetőségét,
 - a már meglévő szaktudást kiegészítheti,
 - a csökkent munkaképességűeket is bevonja a munkába
 - otthon végezhető,
 - az egészségre, lelki egyensúlyra, önmegvalósításra kedvezően hat,
 - hagyományőrző tevékenység.
- 3. Egyéni mentori támogatást.**

A tanfolyamon való részvétel korlátozott számban ingyenes.

Kapcsolat:

Teróczki Krisztián

Telefon: 59/511-232 • E-mail: muvhaz@tiszafured.hu

Nagy Csaba

Telefon: 06-20/4927525 • E-mail: nagy_csaba1969@invitel.hu

www.fatekno.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszachenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.